

هدف و ماهیت:

هدف از این رشته، بررسی و ارزیابی توانایی‌ها و ناتوانی‌ها و درمان و آموزش معلولین است، از طریق شرکت دادن فعال آن‌ها در استفاده از وسایل و فعالیت‌های انتخابی که توسط کار درمان به منظور درمان و جلوگیری از پیشرفت معلولیت ارائه می‌گردد. کمک به معلولین، برای رسیدن به حد توانایی ممکن در جهت نیل به استقلال در کارهای روزمره و فعالیت‌های اجتماعی و همچنین آمادگی برای آموزش حرفه‌ای، هدف اصلی این رشته است.

آیا می‌دانید که ۱ تا ۳٪ کودکان ایرانی با مشکل حرکتی به دنیا می‌آیند؟ کودکانی که حتی در سنین ۳ یا ۴ سالگی نیز نمی‌توانند سینه خیز و یا چهاردست و پا راه بروند. آیا می‌دانید که تعداد قابل توجهی از بیماران بعد از عمل جراحی نمی‌توانند با شغل سابقشان تطبیق یافته و بازدهی قبلی را داشته باشند؟ و آیا می‌دانید که بسیاری از بیماران روانی پس از درمان نمی‌توانند به زندگی اجتماعی برگشته و در حد سایر افراد جامعه فعالیت کنند؟ چه باید کرد؟ آیا می‌توان با فیزیوتراپی مشکلات فوق را حل کرد و یا برای بهبود اختلالات فوق باید از روان درمانی کمک گرفت؟ متخصصان کار درمانی معتقدند که بهترین راه درمان مشکلات و اختلالات یاد شده، استفاده از روش کاردرمانی است زیرا یک روان درمان در دو حیطه روانی و جسمانی به معالجه اختلالات مورد نظر می‌پردازد.

کاردرمانی تنها رشته علوم توانبخشی در مقطع کارشناسی است که به درمان اختلالات، هم درحیطه جسمانی و هم در حیطه روانی می‌پردازد. این رشته به عنوان یک رشته کل نگر تمامی ابعاد یک بیماری و تاثیرات جانبی آن را به روی زندگی شخصی و اجتماعی در نظر گرفته و با ارائه تکنیک‌های درمانی مناسب، ضمن در نظر گرفتن علائق و انگیزه فرد، او را به سوی فعالیت روزانه مستقل سوق می‌دهد. در واقع متخصصان کاردرمانی با تسلط کافی بر علوم مختلف فیزیولوژیکی، آناتومیکی و روان شناختی، یک برنامه جامع درمانی را به بیماران ارائه می‌دهند.

کاردرمانی یکی از رشته‌های علوم توانبخشی است که با استفاده از تمرین‌های حرکتی و برنامه‌های هدفمند، باعث بهبود و درمان بیماری‌های جسمانی، روانی، ذهنی و اجتماعی بیماران شده و در نهایت افراد ناتوان و معلول را به جامعه باز می‌گرداند. در حال حاضر در دنیا دو نوع درمان وجود دارد که یکی درمان‌های رایج و دیگری درمان‌های کلی نگر است. در این میان رشته کاردرمانی با دیدگاه کلی نگر به درمان بیماری‌ها می‌پردازد. یعنی در کاردرمانی تمرکز درمان فقط روی بیماری نیست، بلکه تمامی ابعاد زندگی فرد، مورد بررسی قرار می‌گیرد.

توانایی‌های مورد نیاز و قابل توصیه:

گفتنی است که به دلیل محدود بودن منابع این رشته به زبان فارسی، تسلط به زبان انگلیسی نقش مهمی در موفقیت دانشجویان و ارتقاء رشته کاردرمانی دارد.

بدون شک علاقه به رشته تحصیلی اولین شرط موفقیت در هر رشته‌ای است. اما به گفته اساتید کاردرمانی، علاقه در این رشته اهمیتی دو چندان دارد. یک کاردرمانگر باید انگیزه‌ای قوی داشته باشد تا بتواند با بیمارانی که دارای معلولیت‌های مختلف هستند، ارتباط برقرار کرده و آن‌ها را به خوبی درمان کند. مهمترین ویژگی یک کاردرمانگر، علاقه به انسان‌ها است. چون بسیاری از بیمارانی که به کاردرمانگر مراجعه می‌کنند، نیاز به درمانی طولانی دارند. حال اگر متخصص این رشته به کارش و به مردم علاقه‌مند نبوده و صبر و حوصله نداشته باشد، موفق به درمان بیماران مورد نظر نخواهد شد.

اولین و مهمترین ویژگی دانشجوی کاردرمانی داشتن توانایی جسمی و روحی خوب است و این که بتواند با درایت، ابتکار عمل و خلاقیت، درمان موثرتری را ارائه بدهد.

امکان ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر:

ادامه تحصیل این رشته تا دکتری امکان‌پذیر است.

برای فارغ التحصیل رشته کاردرمانی هنوز فرصت های شغلی بسیاری وجود دارد. زیرا کشور ما با کمبود متخصص این رشته روبرو است و هر ساله بیمارستان ها، کلینیک های توانبخشی سازمان بهزیستی کشور و هلال احمر برای جذب فارغ التحصیلان کاردرمانی اعلام نیاز می کنند.

همچنین فارغ التحصیل این رشته می تواند با مجوز وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی و سازمان بهزیستی اقدام به تاسیس کلینیک های خصوصی روزانه و یا شبانه روزی کند.

بسیاری از بیماری ها از جمله بیماری های نورولوژی (مغز و اعصاب) مانند سکته مغزی، پارکینسون M.S. و فلج مغزی، روماتولوژی مانند آرتریت روماتیسم، روماتیسم و اسکلرودرما، ارتوپدی از قبیل شکستگی ها، ضایعات بافت نرم و سوختگی ها، ناتوانی های ذهنی مانند سندرم داون، عقب مانده ذهنی، سندرم رت، اختلال یادگیری و اوتیسم، بیماری های روانی مانند اسکیزوفرنیا، افسردگی، مانیک و اختلالات شخصیتی و بالاخره ناتوانی های اجتماعی و سالمندان برای بهبود، نیاز به خدمت کاردرمانی دارند.

بنابراین حیطه کاری رشته کاردرمانی بسیار گسترده است و متخصص این رشته می تواند با توجه به علاقه خود در واحدهای درمانی مختلفی فعالیت کند.

درس های پایه برای رشته کاردرمانی
آناتومی ۱ سر و گردن و تنه
آناتومی ۲ اندام فوقانی
آناتومی ۳ اندام تحتانی
آناتومی ۴ آناتومی سطحی
آناتومی ۵ آناتومی اعصاب
استخوان شناسی ۲
روان شناسی عمومی
روان پزشکی عمومی
رشد روانی - حرکتی
بیماری های داخلی ۱ و ۲
درس های اختصاصی برای رشته کاردرمانی
زبان تخصصی
آشنایی با اصول توانبخشی و طب فیزیکی
واحد رادیولوژی
کاردرمانی در بیماری های مغز و اعصاب
کاردرمانی در بیماری های ارتوپدی
کاردرمانی در بیماری های روماتولوژی
کینزیولوژی و بیومکانیک ۱ و ۲ و ۳
تکنیک های حرکت درمانی ۱ و ۲
کاردرمانی در بیماری های کودکان
ارزشیابی و اندازه گیری قدرت عضلانی
کارآموزی بالینی ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ و ۶